

Vaasan yliopisto
UNIVERSITY OF VAASA

Ava-Elisabeth Ranta

Viherpesu vastuullisen sijoittamisen haasteena

Euroopan unionin toimenpiteet viherpesun kitkemiseksi

Laskentatoimen ja rahoituksen
akateeminen yksikkö
Talousoikeuden kandidaatintutkielma
Kauppatieteiden kandidaatti

Vaasa 2026

VAASAN YLIOPISTO**Laskentatoimen ja rahoituksen akateeminen yksikkö**

Tekijä:	Ava-Elisabeth Ranta		
Tutkielman nimi:	Viherpesu vastuullisen sijoittamisen haasteena: Euroopan unionin toimenpiteet viherpesun kitkemiseksi		
Tutkinto:	Kauppatieteiden kandidaatti		
Oppiaine:	Talousoikeuden koulutusohjelma		
Työn ohjaaja:	Marika Salo-Lahti		
Valmistumisvuosi:	2026	Sivumäärä:	37

TIIVISTELMÄ:

Kestävän kehityksen edistäminen saa entistä enemmän painoa poliittisessa päätöksenteossa, joka heijastuu ihmisten arkeen sekä rahoitusmarkkinoihin. Vastuullisilla sijoitusinstrumenteilla pyritään vastaamaan sekä kasvavaan kysyntään että rahoitusmarkkinoiden kiristyvään sääntelyyn. Kestävän rahoituksen lisääminen sisältyy Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaan. Tämän tueksi EU:ssa on säädetty asetuksia, jotka parantavat sijoittajan- ja kuluttajansuojaa, kun yritykset omaksuvat uusia strategioita vastatakseen kestävän kehityksen ja vastuullisuuden haasteisiin. Sääntelyn tuomaa suojaa vaaditaan erityisesti rahoitusmarkkinoilla esiintyvän viherpesun ja muun harhaanjohtavan toiminnan takia.

Tutkielmassa tarkastellaan kestävään kehitykseen kytkeytyviä käsitteitä, kuten kestävyyttä, vastuullisuutta sekä yritys- ja yhteiskuntavastuuta. Vaikka termien toiminnallinen painotus vaihtelee, ne jakavat yhteisen teoreettisen perustan. Vastuullisuus toimii näitä yhdistävänä tekijänä, joka liittyy kestävyuden tavoitteet konkreettiseen päätöksentekoon ja korostaa valintojen vaikutuksia. Viherpesulla tarkoitetaan niitä toimia, joiden avulla jotain voidaan väittää vastuulliseksi tai kestäväksi, vaikka todellisuus ei vastaisikaan tätä kuvausta. Rahoitusmarkkinoilla viherpesu ilmenee niin, että vastuullisiksi sijoituksiksi väitettyjen instrumenttien todellinen vaikutus kestävän kehityksen tavoitteiden edistämiseen on vähäinen tai olematon. Viherpesu heikentää läpinäkyvyyttä, sijoittajan- ja kuluttajansuojaa sekä luottamusta yrityksiin, joka puolestaan jarruttaa kestävän rahoituksen markkinoiden kehittymistä estämällä pääomien tehokasta kohdentumista.

Tutkielmassa pureudutaan erityisesti eurooppalaiseen rahoitusmarkkinoiden ja vastuullisuuden sääntelyyn. Tutkimusongelma on sääntelyratkaisujen todellinen vaikutus kestävien rahoitusmarkkinoiden rakentamiseen, ja tutkimus on toteutettu lainopillisen tutkimuksen keinoin. Tutkimuksella pyritään vastaamaan kysymykseen: Kuinka EU:n tämänhetkinen sääntely edistää kestävän rahoituksen lisäämisen tavoitteita kitkemällä viherpesua? Tutkimuksen kohteena on eurooppalaisen vastuullisuussääntelyn tuore kehys, johon kuuluu muun muassa SFDR-asetus, taksonomia-asetus sekä kestävyysraportointiasetus. Näiden osalta tulkitaan sekä EU-oikeutta että vaikutuksia kansalliseen lainsäädäntöön. Tutkielmassa on havaittu, että kestävän rahoituksen sääntelykehys vastaa keskeisiin viherpesuriskeihin ja parantaa edellytyksiä vastuulliselle sijoittamiselle EU:ssa. Täsmällinen ja selkeä sääntely on keskeinen keino vahvistaa sijoittajan- ja kuluttajansuojaa ja ennaltaehkäistä viherpesua, joka puolestaan edistää kestävän kehityksen tavoitteiden toteutumista. Sääntelyn kiristymisen myötä myös rahoitusmarkkinoiden toiminta muuttuu tulevaisuudessa ja tarkoituksenmukaisella sääntelyllä voidaan edistää sekä ympäristötavoitteita että taloudellista kestävyttä.

AVAINSANAT: kestävyys, vastuullisuus, kestävä kehitys, viherpesu, vastuullinen sijoittaminen, EU-asetukset, sijoittajansuoja

Sisällys

1	Johdanto	6
1.1	Tutkimusasetelma ja -kysymys	7
1.2	Tutkimusmetodi	8
1.3	Tutkielman rakenne	9
2	Vastuullinen sijoittaminen ja viherpesu	10
2.1	Vastuullisuuden ulottuvuudet	10
2.1.1	Yritysten vastuullisuus	12
2.1.2	Vastuullinen sijoittaminen	13
2.2	Viherpesu	14
2.2.1	Viherpesun tavat	16
2.2.2	Viherpesun vaikutukset	16
3	EU:n kestävän rahoituksen sääntelykehys	18
3.1	Säädösten välinen työnjako	18
3.2	Kuluttajiin kohdistuvan viherpesun sääntely	21
3.3	Toimeenpano Suomessa	22
3.4	Kansainvälinen kestävyys sääntely	23
4	Kestävän rahoituksen sääntelykehysten vaikuttavuus viherpesun torjunnassa	26
5	Yhteenveto	30
	Lähteet	33

Lyhenteet

CSDDD Corporate Sustainability Due Diligence Directive

CSRD Corporate Sustainability Reporting Directive

ESMA Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen

ESRS European Sustainability Reporting Standards

IFRS International Financial Reporting Standards

IOSCO International Organization of Securities Commissions

ISSB International Sustainability Standards Board

KKV Kilpailu- ja kuluttajavirasto

SFDR Sustainable Finance Disclosure Regulation

Säädösluettelo

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/29/EY (2005, 11. toukokuuta) annettu sopimattomista elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisistä kaupallisista menettelyistä sisämarkkinoilla ja neuvoston direktiivin 84/450/ETY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 97/7/EY, 98/27/EY ja 2002/65/EY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 2006/2004 muuttamisesta

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/83/EU (2011, 25. lokakuuta) kuluttajan oikeuksista, neuvoston direktiivin 93/13/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 1999/44/EY muuttamisesta sekä neuvoston direktiivin 85/577/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 97/7/EY kumoamisesta

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/95/EU (2014, 22. elokuuta) neuvoston direktiivin 2013/34/EU muuttamisesta tietyiltä suurilta yrityksiltä ja konserneilta edellytettävien muiden kuin taloudellisten tietojen ja monimuotoisuutta koskevien tietojen julkistamisen osalta

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2019/2088, (2019, 27. marraskuuta), kestävyysliiketoiminnan liittyvien tietojen antamisesta rahoituspalvelusektorilla

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2020/852, (2020, 18. kesäkuuta),
kestävää sijoittamista helpottavasta kehyksestä ja asetuksen (EU) 2019/2088
muuttamisesta

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2022/2464, (2022, 14. joulukuuta),
asetuksen (EU) 537/2014, direktiivin 2004/109/EY, direktiivin 2006/43/EY ja
direktiivin 2013/34/EU muuttamisesta yritysten kestävyysraportoinnin osalta

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2024/825 (2024, 28. helmikuuta)
direktiivien 2005/29/EY ja 2011/83/EU muuttamisesta siltä osin kuin on kyse
kuluttajien vaikutusmahdollisuuksien lisäämisestä vihreässä siirtymässä
parantamalla suojaa sopimattomilta menettelyiltä ja parantamalla tiedottamista.

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2024/1760 (2024, 13. kesäkuuta),
yritysten kestävää toimintaa koskevasta huolellisuusveloitteesta ja direktiivin
(EU) 2019/1937 ja asetuksen (EU) 2023/2859 muuttamisesta

Kiinan kansantasavallan mainoslain 28 artikla

Komission delegoitu asetus (EU) 2023/2772 (2023, 31. helmikuuta) Euroopan
parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/34/EU täydentämisestä
kestävyysraportointistandardien osalta

Valtioneuvoston asetus kuluttajien kannalta sopimattomasta menettelystä
markkinoinnissa ja asiakassuhteissa 601/2008 annettu 11.9.2008

1 Johdanto

Teolliset vallankumoukset ovat parantaneet teknologian tuottavuutta, mutta myös johtaneet luonnonvarojen liikkakäyttöön ja merkittäviin ekologisiin vahinkoihin, minkä vuoksi yhteiskunnan kehityksen jatkuminen edellyttää kestävyysnäkökulmien huomioimista päätöksenteossa¹. Sijoittajat ja yritykset ovatkin sisällyttäneet kestävyuden yhä keskeisemmäksi osaksi toimintaansa² ja vastaavasti vastuullisten sijoitusinstrumenttien tarjonta rahoitusmarkkinoilla on kasvanut³. Vastuullisuus ja kestävyys eivät kuitenkaan rajoitu ainoastaan ympäristönäkökulmiin, vaan ne kattavat lisäksi yhteiskunnalliset ja hallinnolliset tekijät, jotka kytkeytyvät laajempaan kestäväen kehityksen viitekehykseen.

Vakiintunut lähestymistapa vastuulliseen sijoittamiseen on ESG-tekijöiden kautta. ESG tulee sanoista Environmental, Social ja Governance, ja se tekee jaottelun ympäristöllisen, sosiaalisen ja hallinnollisen kestävyuden periaatteisiin⁴. ESG-tekijöiden huomioimisen merkittävyys on kasvanut erityisesti vuodesta 2006 eteenpäin, kun ESG-tutkimus ja tekijöiden integroiminen alkoi laajentumaan⁵. Sijoittajat pyrkivät sisällyttämään ESG-tekijöitä sijoituspäätösten tekemiseen lieventääkseen mahdollisia ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan liittyviä riskejä, jotka voisivat vaikuttaa haitallisesti heidän sijoitussalkkuihinsa pitkällä aikavälillä⁶.

Kasvava kysyntä ESG-rahastoja kohtaan ja rahoitusmarkkinoiden nopea kehitys edellyttävät, että sijoittajille on saatavilla korkealaatuista ja luotettavaa tietoa sijoituskohteiden vastuullisuudesta⁷. Tiedon todennettavuus on ensisijaisen tärkeää, sillä viherpesu hankaloittaa pääomien ohjautumista aidosti vastuullisiin kohteisiin.

---

¹ Wang ja muut, 2025, s. 4

² Lautjärvi, 2022, s.110–111

³ Kumar ja muut, 2025, s. 1062

⁴ Riistaniemi, 2022, s. 25–26

⁵ Hong Dinh, 2025, s. 152

⁶ Hong Dinh, 2025, s. 152

⁷ ESMA, n.d

Viherpesulla tarkoitetaan käytäntöjä, joita hyödyntäen annetaan harhaanjohtavaa tietoa toiminnan ympäristövaikutuksista⁸. Tämä voi johtaa tilanteeseen, jossa sijoittajat uskovat tekevänsä vastuullisia sijoituksia, vaikka todellisuudessa niiden vaikutukset voivat olla vähäisiä tai jopa olemattomia. Viherpesu ei ole haitallista ainoastaan yksittäisille sijoittajille, vaan se voi horjuttaa kestävän rahoituksen markkinoiden ja niitä sääntelevien toimintatapojen luotettavuutta laajemmassa mittakaavassa⁹.

Siirtymäprosessissa kohti kestävää kehitystä yritykset ja rahoitusmarkkinatoimijat saattavat omaksua viherpesustrategioita vastatakseen tiukentuviin vaatimuksiin ja paineisiin sidosryhmiltä¹⁰. Suojatakseen kuluttajia ja sijoittajia harhaanjohtavilta käytännöiltä, EU:ssa on kehitetty kestävän rahoituksen sääntelyä ja menettelytapoja¹¹. Lainsäädännön ja valvonnan keinoin EU pyrkii luomaan tehokkaat puitteet vastuullisuuden toteutumisen varmistamiseksi sekä taloudellisen kilpailukyvyn vahvistamiseksi¹². Jotta voidaan varmistua EU:n viherpesun vastaisten toimien vaikuttavuudesta, on tarpeen tunnistaa ilmiölle altistavat riskit.

1.1 Tutkimusasetelma ja -kysymys

Euroopan unioni pyrkii vastaamaan ilmastonmuutokseen ja laajoihin kestävyysshaasteisiin vihreän kehityksen ohjelman (The European Green Deal) kautta¹³. Tämä ohjelma edistää taloudellista ja toiminnallista siirtymää, joka huomio kokonaisvaltaisesti kestävyden eri ulottuvuudet. Sen sisältämiin tavoitteisiin kuuluu olennaisesti kestävän rahoituksen lisääminen¹⁴. Tutkielmassa tarkastellaan EU:n tuoretta ja kehitteillä olevaa rahoitusmarkkinoiden vastuullisuussääntelyä ja erityisesti toimia

---

⁸ ESMA, 2023, s. 11

⁹ ESMA, 2023, s. 12-13

¹⁰ Wang ja muut, 2025, s. 4

¹¹ Randazzo & Perozzi, 2023, s. 41

¹² Randazzo ja muut, 2025, s. 202

¹³ Euroopan komissio, 2019

¹⁴ Euroopan komissio, 2019

viherpesun ehkäisemiseksi. Tutkimusongelmana on sääntelyratkaisujen todellinen vaikutus kestävän rahoituksen lisäämiseen ja sitä analysoidaan eurooppalaisen lainsäädännön puitteissa. Tämän tutkielman tarkoituksena on selvittää, kuinka EU:n lainsäädännöllisten toimenpiteiden avulla varmistetaan, että vastuulliset sijoitusvalinnat ja rahoitusmarkkinat toimivat kestävän kehityksen tavoitteiden mukaisesti. Tutkimusongelmaa lähestytään tarkemmin seuraavan tutkimuskysymyksen kautta:

Kuinka EU:n tämänhetkinen sääntely edistää kestävän rahoituksen lisäämisen tavoitetta kitkemällä viherpesua?

1.2 Tutkimusmetodi

Tutkielman pääasiallinen metodi on oikeusdogmatiikka eli lainoppi. Lainopin keskeisenä menetelmänä on oikeusnormien ja niiden ajatussisältöjen tulkinta¹⁵. Lainopillisessa tutkimuksessa keskitytään oikeuden toteutumiseen käytännössä ja ennakoitavaan toteutumiseen tulevaisuudessa vallitsevan lainopin mukaisesti¹⁶. Käytetyllä metodilla tutkitaan voimassa olevia ja valmisteilla olevia oikeusnormeja, kuten EU:n lainsäädäntöä, oikeuskäytäntöä sekä niihin liittyvää valmisteluaineistoa. Eurooppaoikeus vaikuttaa suomalaiseen laintulkintaan, koska EU-normit ovat pääsääntöisesti kansallista normistoa pakottavampia ja EUT ratkaisulla on tyypillisesti sitova vaikutus¹⁷. Tästä syystä tutkimuskysymyksellä pyritään tulkitsemaan sekä kansallista että EU-oikeutta. Tutkielman kohteena olevat oikeuslähteet kuuluvat ensisijaisesti kestävää rahoitusta edistävään sääntelykehykseen.

---

¹⁵ Hirvonen, 2011, s.36

¹⁶ Kolehmainen, 2016, s.107

¹⁷ Kolehmainen, 2016, s. 117

1.3 Tutkielman rakenne

Tutkielman aluksi luvussa kaksi kartoitetaan vastuullisuuteen, kestävään kehitykseen ja viherpesuun liittyvää termistöä. Kolmannessa luvussa syvennytään EU:n toimenpiteisiin kestävä rahoituksen edistämiseksi ja viherpesun kitkemiseksi. Lisäksi luvussa käsitellään tiivistetysti kansainvälisiä toimia ja yhteistyötä kestävä rahoituksen markkinoilla. Neljännessä luvussa käydään läpi lainopillisen tutkimuksen keinoin EU:n kestävä rahoituksen säädöskokoelmaa ja arvioidaan sen vaikuttavuutta viherpesun riskien hallinnassa. Lopuksi viimeinen luku kokoaa yhteen johtopäätökset ja vastauksen tutkimuskysymykseen sekä alustuksen jatkotutkimusta varten.

Tutkielman aineisto perustuu EU:n kestävä rahoituksen sääntelyyn ja siihen liittyvään valmisteluaineistoon. Kestävä rahoituksen sääntelykehys on rahoitusmarkkinoihin liittyvää erityissääntelyä, joka tarkoittaa vaatimuksia harhaanjohtavan toiminnan ja kestävyystavoitteisiin sitoutumisen osalta. Kehys koostuu tiedonantoasetuksesta (SFDR) (EU) 2019/2088, taksonomia-asetuksesta (EU) 2020/852, kestävyysraportointidirektiivistä (CSRD) (EU) 2022/2464 sekä yritys vastuudirektiivistä (CSDDD) (EU) 2024/1760. Tutkielman puitteissa tarkastellaan myös viherpesudirektiiviä (EU) 2024/825 ja viherväitedirektiiviehdotusta sekä Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (ESMA) ohjeistuksia.

2 Vastuullinen sijoittaminen ja viherpesu

2.1 Vastuullisuuden ulottuvuudet

Vastuullisuuteen liitetään ja sekoitetaan usein muita termejä, kuten kestävyys, kestävä kehitys ja yhteiskuntavastuu, jotka jakavat yhteisen perustan, mutta niillä on omat merkityksensä. Yhden tulkintatavan mukaan kestävyys ja vastuullisuus ovat toisiinsa kytkeytyneitä käsitteitä, jotka pohjautuvat samoihin kestävä kehityksen tavoitteisiin ja kattavat ympäristölliset, taloudelliset ja sosiaaliset ulottuvuudet¹⁸. Tämän määritelmän mukaan termien ero on kuitenkin siinä, että kestävyys viittaa ympäristön, yhteiskunnan ja talouden vakauteen pitkällä aikavälillä, kun taas vastuullisuus puolestaan viittaa vastuun ottamiseen ja kantamiseen niiden edistämiseksi¹⁹.

Kestävää toimintaa voidaan kuvailla tapana, jolla pyritään sovittamaan yhteen taloudellinen kasvu, yhteiskunnallinen vastuu ja ympäristön kantokyky²⁰. Kestävä kehitys viittaa laajempaan kansainväliseen ohjelmaan, jonka ytimessä on ekologisen tasapainon säilyttäminen ja ihmiskunnan pitkän aikavälin hyvinvoinnin turvaaminen²¹. Yritysten yhteiskuntavastuu (Corporate Social Responsibility) taas on kehittynyt yksityisen sektorin sääntelymuodoksi, jossa huomio kohdistuu liiketoiminnan yhteiskunta- ja ympäristövaikutuksiin²². Näiden käsitteiden sekoittaminen saattaa hämärtää vastuun todellista luonnetta ja vaikeuttaa kestävien toimintatapojen valvontaa ja kehittämistä. Tarkempi erottelu ei siis pelkästään edistä läpinäkyvyyttä, vaan myös tukee niitä yhteiskunnallisia päämääriä, joihin yritykset ja sidosryhmät ovat sitoutuneet²³.

---

¹⁸ Lehtonen, T., 2023

¹⁹ Lehtonen, T., 2023

²⁰ Euroopan unioni, n.d

²¹ Sheehy & Farneti, 2021, s. 9

²² Sheehy & Farneti, 2021, s. 9

²³ Sheehy & Farneti, 2021, s. 14

Vakiintuneiden määritelmien lisäksi kestävyydellä on arkikielessä monia merkityksiä, kuten poliittiset tavoitteet, yhteiskunnallinen toiminta ja tieteelliset lähestymistavat²⁴. Yhdistyneiden kansakuntien kestävä kehityksen tavoitteet tarjoavat suuntaa antavan kuvan käsitteen moniulotteisuudesta. Näihin tavoitteisiin kuuluvat muun muassa kulutuksen ja tuotantotapojen kestävyys, hyvinvoinnin ja tasa-arvoisen elämän takaaminen sekä tehokkaiden ja vastuullisten instituutioiden rakentaminen²⁵. Näin ollen kestävyys näyttäytyy laaja-alaisena toimintaa ohjaavana periaatteena, joka ulottuu ympäristökäytännöistä sosiaalisiin rakenteisiin ja päätöksentekoon.

Vuoden 1992 ympäristöhuippukokous asetti kestävä kehityksen 2000-luvun tärkeimmäksi toimintatavaksi²⁶, jonka myötä siitä on tullut universaali viitekehys, joka ohjaa yhteiskunnallista ja ympäristöystävällistä päätöksentekoa. YK:n ympäristö- ja kehityskomissio eli Brundtlandin komissio vakiinnutti kestävä kehityksen nykyisen ydinmääritelmän ja periaatteet vuonna 1987²⁷. Komission raportissa kestävä kehitys määriteltiin prosessiksi, jossa luonnonvarojen käyttö, investointien kohdentaminen, teknologinen kehitys ja institutionaaliset muutokset ovat keskenään sopusoinnussa siten, että ne parantavat sekä nykyisten että tulevien sukupolvien mahdollisuuksia vastata tarpeisiinsa ja saavuttaa tavoitteensa²⁸. Kyseinen määritelmä jakautuu kolmeen ulottuvuuteen: yhteiskunnallinen, taloudellinen ja ympäristöllinen kestävyys²⁹.

Tuoreemman näkökulman mukaan Brundtlandin kolmijakoinen kestävyysmalli edustaa heikkoa kestävyyttä, jossa yhden kestävyysresurssin ehtymistä voidaan kompensoida muilla osa-alueilla³⁰. Vahvan kestävyysmallissa sen sijaan korostetaan ympäristön kantokykyyn perustuvia rajoja ihmistoiminnalle ja talouskasvulle³¹. Esimerkiksi

---

²⁴ Rajavuori, 2025, s. 41–45

²⁵ YK, 2018

²⁶ Basiago, 1995, s.110

²⁷ Basiago, 1995, s.110

²⁸ Basiago, 1995, s. 110; United Nations World Commission on Environment and Development, 1987; s. 16–27

²⁹ Basiago, 1995, s. 115–116

³⁰ Rajavuori, 2025, s.42

³¹ Rajavuori, 2025, s.43

donitsitalousmalli³² yhdistää ekologisen ja sosiaalisen kestävyden niin, että talous mahdollistaa hyvinvoinnin ympäristön kantokyvyn rajoissa³³. Kestävyysajattelun kehittyminen on ohjannut myös yritysten vastuullisuusperiaatteiden ja kestävän liiketoiminnan käsitteiden tarkentumista. Käytännön tasolla kestävyden kolmijaon soveltaminen on vakiintunut erityisesti yritys- ja sijoitustoiminnassa hyödynnettävässä ESG-luokittelussa³⁴

2.1.1 Yritysten vastuullisuus

Kun puhutaan yrityksen vastuullisuudesta, ei ole kyse vain arvosta tai tavoitteesta muiden joukossa. vaan se kytkeytyy toimintaan kaikilla organisaation tasoilla. Yksittäisen päämäärän sijaan, vastuullisuus on toimintatapa tavoitella päämääriä kestävästi ja läpinäkyvästi³⁵. Yleinen ajattelutapa on nähdä yrityksiin kohdistuvat lainsäädännön vaatimusten noudattaminen liiketoiminnan edellytyksenä, eikä se sellaisenaan ole vielä vastuullista toimintaa³⁶. Yritysvastuulla (Corporate Responsibility) viitataan yrityksen velvollisuuteen huomioida toimintansa yhteiskunnalliset vaikutukset, jotka ulottuvat sidosryhmiin ja toimintaympäristöön³⁷. Yritysvastuullisena toimintana voidaan pitää esimerkiksi ihmisoikeuksien kunnioittamista, korruption vastustamista ja ympäristöystävällisiä käytäntöjä. Monet viralliset tahot, kuten Suomen valtioneuvosto ja Euroopan komissio, käyttävät yritysvastuuta ja yritysten yhteiskuntavastuuta synonyymeina³⁸.

Nämä termit kytkeytyvät myös kestävän yritystoiminnan (Corporate Sustainability) käsitteeseen. Sekä kestävä yritystoiminta, yritysten yhteiskuntavastuu että yritysvastuu perustuvat siihen käsitykseen, että yhteiskunnallisten ja eettisten kantojen huomiointi

---

³² ks. Kate Raworth, 2017, Doughnut Economics, Seven Ways to Think Like a 21st-Century Economist

³³ Riistaniemi, 2022, s. 32

³⁴ Hong Dinh, 2025, s. 153–155

³⁵ Pihlström, 2021, s. 147

³⁶ Rajavuori, 2025, s. 73–74

³⁷ Riistaniemi, 2022, s. 22–24

³⁸ Riistaniemi, 2022, s. 26

on erottamaton osa toimintaa eikä erillinen toiminto³⁹. Siinä missä yritysvastuu keskittyy pitkälti yksittäisen toimijan valintoihin, kestävä yritystoiminta korostaa yritysten roolia osana laajoja ekologisia, yhteiskunnallisia ja taloudellisia järjestelmiä, sekä niiden vaikutuksia sekä globaaleihin ongelmiin että ratkaisuihin⁴⁰. Erona muihin samankaltaisiin käsitteisiin on se, että kestävä yritystoiminta painottaa systeemilähtöistä näkökulmaa ja edellyttää ilmiöiden tarkastelua syvällisemmin kuin esimerkiksi ESG-jaottelun kautta⁴¹.

2.1.2 Vastuullinen sijoittaminen

Tutkielmassa käytetään ensisijaisesti käsitettä ”vastuullinen sijoittaminen” ”kestävän sijoittamisen” sijaan, sillä vastuullisuus on terminä normatiivisempi ja luo velvoittavuutta vastuussa olemisesta kestävyden toteuttamisessa. Yritysten vastuullisuuden tapaan vastuullinen sijoittaja huomioi kestävyyskriteerit kaikessa toiminnassaan. Vastuullisen sijoittamisen käsite voi kuitenkin antaa harhaanjohtavan vaikutelman siitä, että vastuullisuus on valinnainen lisäominaisuus. Vastuulliselle sijoittajalle se ei ole ainoastaan yksittäinen valinta, vaan perusta kaikille sijoituspäätöksille⁴². Tästä näkökulmasta vastuullinen sijoittaminen voidaan määritellä sijoituspäätösten tekemiseksi tavalla, jolla sitoudutaan kestäväen kehityksen edistämiseen. Vastuullinen sijoittaminen voidaan rinnastaa myös eettiseen sijoittamiseen. Ympäristöllisten, sosiaalisten ja hallinnollisten tekijöiden integroiminen sijoituspäätösten tekemiseen kuitenkin erottaa vastuullisen sijoittamisen eettisestä sijoittamisesta, joka tavanomaisesti perustuu yksilön moraalisiin periaatteisiin⁴³.

ESG-kriteerit kuuluvat vastuullisen sijoittamisen keskeisimpiin arviointityökaluihin⁴⁴ ja rahoitusmarkkinatoimijat ovat pyrkineet laajentamaan tarjontaansa sisällyttämällä

---

³⁹ Rajavuori, 2025, s. 51

⁴⁰ Rajavuori, 2025, s. 49–50

⁴¹ Rajavuori, 2025, s. 53

⁴² Pihlström, 2021, s. 143

⁴³ Yu ja muut, 2020, s. 16

⁴⁴ Hong Dinh, 2025, s. 154

nämä tekijät osaksi sijoitusinstrumentteja. Esimerkiksi Nordean tarjoamiin sijoitusrahastoihin kuuluvat Nordea Global Social Empowerment Fund sekä Nordea Global Impact Fund, jotka keskittyvät kokonaisvaltaisesti kestäväen kehityksen edistämiseen⁴⁵. Lisäksi tarjolla on rahastoja, jotka huomioivat erityisesti yhteiskunnalliset ja hyvän hallintotavan ominaisuudet⁴⁶. Yksittäisen yrityksen osakkeisiin sijoittamista voi arvioida esimerkiksi yritysten suorittaman vastuullisuusraportoinnin avulla.

Vastuullisuuden todentamiseen ja ESG-tekijöiden integrointiin sijoitusprosessissa liittyy haasteita, kuten tiedonannon rajallisuus ja laatu, sääntely-ympäristön epäselvyys sekä viherpesu⁴⁷. Ilman selkeästi määriteltyjä ja yhtenäisiä kriteereitä vastuulliset sijoituskohteet ovat alttiita viherpesulle ja on mahdollista, että sijoitusinstrumentti luokitellaan vastuulliseksi, vaikka sen todelliset vaikutukset kestävyteen olisivat vähäiset. Viherpesun vaikutukset voivat ulottua yksittäisten sijoittajien lisäksi laajemmin vastuullisen sijoittamisen kokonaisuuteen.

2.2 Viherpesu

Rahoitusmarkkinoilla esiintyvä viherpesu on yksi keskeisimmistä haasteista EU:n kestäväen rahoituksen tavoitteiden saavuttamisessa, sillä se vaarantaa sijoittajansuojan ja vääristää kilpailuolosuhteita⁴⁸. Samalla se estää pääomien kohdentumisen aidosti vastuullisiin sijoituskohteisiin. Viherpesun oikeudellista määrittelyä hankaloittaa yksityiskohtaisten piirteiden, kuten menettelytapojen, toimijoiden ja tarkkojen säännösviittausten, puuttuminen⁴⁹. Viherpesun käsitteen ja sen eri ilmenemismuotojen

---

⁴⁵ Nordea, n.d

⁴⁶ Nordea, n.d

⁴⁷ Hong Dinh, 2025, s. 167

⁴⁸ ESMA, 2023, s. 5

⁴⁹ Macchiavello, 2025, s. 1015

selkeyttäminen on ratkaisevan tärkeää, sillä yhtenäisen määritelmän puute vaikeuttaa sen valvontaa⁵⁰.

Viherpesu on kuluttajia, sijoittajia sekä muita sidosryhmiä harhaanjohtava käytäntö, jossa kestävyteen liittyvä tiedonanto ei selvästi ja oikeudenmukaisesti heijasta toiminnan todellista kestävydentasoa⁵¹. Taksonomia-asetuksen johdanto-osan 11 kohta määrittelee rahoitusmarkkinoilla tapahtuvan viherpesun käytännöksi, jolla saadaan epäoikeudenmukaista kilpailuetua markkinoimalla rahoitustuotetta ympäristöystävällisenä, vaikka todellisuudessa perusluonteiset ympäristövaatimukset eivät täyty. Viherpesulla ei ainoastaan viitata ympäristövaihteisiin vaan se huomioi myös laajemmat kestävyysnäkökulmat, kuten yhteiskunnallisen kestävyden⁵². ”Viherpesijöinä” voidaan pitää yrityksiä, jotka vaikuttavat luotettavilta ja julkaisevat runsaasti tietoa ESG-kriteereiden soveltamisesta, mutta eivät suoriudu kriteereiden täyttämässä käytännössä⁵³.

ESG-tietojen julkistamiseen liittyvät rakenteelliset ja institutionaaliset puutteet, kuten tarkastuksen puutteellisuus, kansainvälisen hallintoelimen ja yhtenäisten sääntelyn puuttuminen sekä vilpilliset käytännöt, heikentävät raportoitujen tietojen luotettavuutta⁵⁴. Nämä puutteet lisäävät viherpesun riskiä, joka vaikeuttaa vastuullisuuden todellisen tason arvioimista⁵⁵. Kehittyneen laillisen viitekehyksen uupussa yritykset saattavat turvautuvat voitonhakuisiin ja lyhytnäköisiin käytäntöihin välttääkseen vastuuta⁵⁶. Viherpesukäytännöt eivät välttämättä tarkoita aggressiivisia ja vilpillisiä kilpailukeinoja vaan voivat viitata myös tarkoituksenmukaiseen puutteellisuuteen.

---

⁵⁰ ESMA, 2023, s. 68

⁵¹ ESMA, 2025, s. 7

⁵² Macchiavello, 2025, s. 1010

⁵³ Yu ja muut, 2020, s. 2

⁵⁴ Yu ja muut, 2020, s. 2

⁵⁵ Yu ja muut, 2020, s. 2

⁵⁶ Wang ja muut, 2025, s. 5

2.2.1 Viherpesun tavat

Yritysten viherpesukäytännöt voidaan jakaa kahteen luokkaan: valikoivaan tiedonantoon ja manipuloivaan ilmaisutapaan⁵⁷. Ensimmäisellä luokalla tarkoitetaan positiivisten ympäristöasioiden valikoivaa raportointia. Manipuloivalla ilmaisutavalla puolestaan tarkoitetaan symbolisen tiedon julkaisua. Nämä kaksi ilmiötä kuvastavat eroavaisuutta yrityksen todellisen ympäristösuorituskyvyn ja sen julkistamien ympäristötietojen välillä⁵⁸. Yritykset voivat esimerkiksi valikoivasti julkistaa tehneensä aitoja kestäviä tekoja peittääkseen kielteisiä ympäristövaikutuksiaan toisaalla⁵⁹. Huomaamaton viherpesu auttaa yritystä vastaamaan keinotekoisesti sidosryhmien, kuten kuluttajien ja viranomaisten, vastuullisuusodotuksiin⁶⁰. Edellä mainitut viherpesun keinot estävät ulkoisia sidosryhmiä muodostamasta kattavaa ja totuudenmukaista kuvaa yrityksen ympäristövaikutuksista.

2.2.2 Viherpesun vaikutukset

Viherpesukäytännöt ja kestävyystietojen vertailukelvottomuus mahdollistavat yrityksille erilaisia strategisia hyötyjä. Yritys voi esimerkiksi saavuttaa vastuullisen maineen ilman merkittäviä investointeja todellisiin kestävyystekoihin⁶¹. Vaikka sidosryhmät huomioivat kestävyysnäkökulmat, vastuullisten käytäntöjen ja ympäristösuorituskyvyn arviointi voidaan kokea monimutkaisena, jolloin vastuullisuusväitteiden todellinen luonne saattaa jäädä tarkastelun ulkopuolelle⁶². Huomaamaton viherpesu voi auttaa yritystä hallitsemaan vastuullisuuteen liittyviä paineita ja odotuksia viranomaisten taholta, mahdollistaen tilaisuuden sopimuksiin, verovapautuksiin, lupiin ja tukiin, jotka puolestaan voivat antaa yritykselle kilpailuetuja⁶³.

---

⁵⁷ Wang ja muut, 2025, s. 5

⁵⁸ Wang ja muut, 2025, s. 5

⁵⁹ Wang ja muut, 2025, s. 5

⁶⁰ Wang ja muut, 2025, s. 5

⁶¹ Li ja muut, 2023, s.824

⁶² Li ja muut, 2023, s.823

⁶³ Li ja muut, 2023, s. 824

Harhaanjohtavilla käytännöillä on lyhytjänteisten hyötyjen lisäksi monia haittavaikutuksia. Viherpesu vaikuttaa rahoitusmarkkinoilla haitallisesti sijoittajiin, jotka pyrkivät tekemään kestäviä sijoituksia⁶⁴, ja heikentää aidosti vastuullisuuteen sitoutuvien yritysten pyrkimyksiä⁶⁵. Yritykselle viherpesukäytäntöjen hyödyntämisessä on riski pitkäaikaiseen mainehaitaan ja oikeudellisiin seuraamuksiin⁶⁶. Viherpesu on myös merkittävä riskienhallintaongelma, sillä se vaarantaa kestäville sidosryhmäsuhteille perustavanlaatuista luottamusta ja uskottavuutta⁶⁷. Luottamuksen heikkeneminen voi vaikuttaa negatiivisesti muun muassa yrityksen vieraan pääoman saatavuuteen ja taloudelliseen suorituskykyyn⁶⁸.

On mahdollista, että lähes mitä tahansa voidaan markkinoida vastuullisena sijoituskohteena tai ESG-sijoituksena, mikäli se markkinoidaan kestävyyskriteerien tulkinnanvaraisuutta hyödyntäen⁶⁹. Tämä on rahoitusmarkkinatoimijoiden keskuudessa johtanut epäilyihin vastuullisuuden todellisesta tehokkuudesta⁷⁰. Jos luottamus vastuulliseen sijoitustoimintaan horjuu, voi se heikentää pääomien ohjautumista sijoituskohteisiin EU:n vihreän kehityksen tavoitteiden mukaisesti. Viherpesun tehokas ehkäiseminen edellyttää johdonmukaista sääntely- ja valvontajärjestelmää, jota voidaan hallinnoida viranomaisten toimesta⁷¹. Ilmiön laaja-alainen ymmärtäminen on askel, joka mahdollistaa esimerkiksi yhteisten riski-indikaattorien kehittämisen, joiden avulla viherpesuriskejä voidaan valvoa tulevaisuudessa⁷².

---

⁶⁴ ESMA, n.d

⁶⁵ Omazic, 2024, s.33

⁶⁶ Omazic, 2024, s. 33

⁶⁷ Omazic, 2024, s.34

⁶⁸ Dempere ja muut, 2024, s.8

⁶⁹ Oksanen, 2023

⁷⁰ Oksanen, 2023

⁷¹ Yu ja muut, 2020, s. 16

⁷² ESMA, 2023, s. 68

3 EU:n kestävän rahoituksen sääntelykehys

Kestävän rahoituksen edistäminen kuuluu EU:n vihreän kehityksen ohjelmaan ja ohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi tarvitaan merkittäviä investointeja sekä julkisella että yksityisellä sektorilla⁷³. Keskeisimpiin toimenpiteisiin kuuluu EU:n tuore kestävä rahoitusta edistävä sääntelykehys, jonka myötä rahoitusmarkkinatoimijoilta vaaditaan ESG-kriteereiden käytön selkeämpää perustelua sekä asetetaan oikeudellisia ja taloudellisia seuraamuksia väärinkäytöksistä⁷⁴. Lisäksi kestävyysääntelyä pyritään virtaviivaistamaan uudella ”Omnibus”-paketilla, jonka tavoitteena on parantaa kilpailukykyä ja keskittää huomio olennaisiin kestävyystoimiin⁷⁵.

Kestävän rahoituksen käytäntöjen toimivuus nojaa tarkoituksenmukaiseen toimenpanoon EU:n laajuisesti⁷⁶. Viranomaisten valvontatoimet, kuten ohjeistuksen antaminen, tarkastukset ja seuraamusten toimeenpano, ovat ratkaisevan tärkeässä roolissa kestävyyslainsäädännön tehokkuuden varmentamisessa⁷⁷. Esimerkiksi ESMA on strategiansa mukaisesti sitoutunut tukemaan kestävän rahoituksen sääntelykehystä, ja sen keskeisiä tavoitteita ovat sääntelyn yhtenäisen soveltamisen sekä kansallisen valvonnan sujuvuuden edistäminen⁷⁸.

3.1 Säädösten välinen työnjako

Kestävää rahoitusta edistävän kehityksen työnjako on pääpiirteittäin seuraava: Taksonomia-asetus luo yhtenäiset määritelmät ja kriteerit kestävälle toiminnalle ja SFDR-asetus yhdistää kestävyysväitteet todennettavaan tietoon. Yritysvastuu- ja kestävyysraportointidirektiivi laajentavat vaatimuksia yritysten kestävyyskäytännöille ja

---

⁷³ Euroopan komissio, 2023a

⁷⁴ Randazzo ja muut, 2025, s. 201-202

⁷⁵ Randazzo ja muut, 2025, s. 201.

⁷⁶ Macchiavello, 2025, s. 1013-1014

⁷⁷ Randazzo ja muut, 2025, s. 202

⁷⁸ ESMA, n.d

niihin liittyvään raportointiin, joka edesauttaa sitä, että rahoitusmarkkinatoimijoille on saatavilla kattavasti ESG-tietoja yritysten toiminnasta⁷⁹. Lisäksi ESMA on antanut monipuolisesti ohjeistuksia esimerkiksi sijoitustuotteiden harhaanjohtavasta nimeämisestä ja kestävyystiedonannosta säädösten mukaisesti.

Taksonomia-asetuksen johdanto-osan kohdan 13 mukaan yhtenäisten kriteerien puute ja raportoinnin epäselvyys vaikeuttavat kestävyysarviointia ja heikentää rahoitustuotteiden vertailtavuutta sijoittajien näkökulmasta. Tämä puolestaan vähentää sijoittajien halukkuutta kohdentaa pääomaa kestävä kehityksen kohteisiin. Taksonomia-asetuksen tarkoituksena on luoda EU:n yhteinen kestävyysluokittelujärjestelmä taloudellisille toimille, jotka auttavat ohjaamaan rahoitusta vihreän siirtymän edistämiseen⁸⁰. Asetuksen 3. artikla määrittelee mitä voidaan pitää ympäristön kannalta kestäväna toimintana. Kriteereihin kuuluvat esimerkiksi 12. artiklan mukaisten ympäristötavoitteiden, kuten ilmastonmuutoksen hillintä, kiertotalouteen siirtyminen ja luonnonvarojen kestävä käyttö, edistäminen. Asetuksen 4. artikla velvoittaa jäsenvaltioita ja unionia käyttämään asetuksen kriteerejä vähimmäistasona, kun ne luovat toimintoja, standardeja tai merkkejä rahoitusmarkkinatoimijoille tai liikkeeseenlaskijoille koskien ympäristön kannalta kestäviä rahoitustuotteita.

SFDR-asetuksen tavoitteena on lisätä rahoitusmarkkinoiden avoimuutta ja läpinäkyvyyttä ESG-näkökulmien huomioon ottamisessa⁸¹. Asetus edellyttää, että rahoitusmarkkinatoimijoiden on tarjottava ajantasaista ja vertailukelpoista tietoa kestävyteen liittyvistä toimintavoista, kuten riskien huomioimisesta⁸². Tiedonantoa sääntelemällä pyritään varmistamaan, että sijoittajat voivat paremmin tunnistaa vastuullisia sijoituskohteita. Asetus mahdollistaa sen, että voidaan arvioida todennettavan tiedon avulla, kuinka laajasti kestävä kehityksen osa alueet on huomioitu⁸³.

---

⁷⁹ Hong Dinh, 2025, s. 172-173

⁸⁰ Lehtonen & Wuolijoki, 2022, s.304

⁸¹ Hallituksen esitys HE 225/2020 vp

⁸² Rajavuori, 2025, s. 247-249

⁸³ Euroopan komissio, 2023b

SFDR-asetuksessa keskeistä on sen sisältämä luokittelujärjestelmä, joka jakaa rahoitustuotteet kestävyteen liittyvien toimintatapojensa perusteella eri tasoihin: tummanvihreisiin, vaaleanvihreisiin ja perustason ESG-vaatimukset täyttäviin rahastoihin. SFDR-asetuksen luokittelu on karkeampi kuin taksonomia-asetuksessa, mutta rahoitusmarkkinatoimijat toimivat tiedonannossa taksonomia-asetuksen vaatimuksia soveltaen⁸⁴. Asetuksen 9. artiklan mukaiset tummanvihreät rahastot tukevat jonkin kestävyystavoitteen saavuttamista ja niiden on osoitettava, miten tavoite saavutetaan. 8. artiklan mukaiset vaaleanvihreät rahastot edistävät kestävyysominaisuuksia ja sisältävät tiedot ominaisuuksien toteutumisesta. Lisäksi edellä mainitut artikkelit velvoittavat vertailuindeksien perusteltuun käyttöön. Perustasoiset 6. artiklan mukaiset rahastot eivät puolestaan tähtää tiettyjen kestävän kehityksen tavoitteiden edistämiseen, mutta huomioivat kestävyysriskit.

Yritysvastuu- ja kestävyysraportointidirektiivi sääntelevät muiden kuin rahoitusmarkkinatoimijoiksi laskettavien yritysten toimintaa. Yritysvastuudirektiivin tarkoituksena on edistää yritysten kestävyys- ja vastuullisuuskäytäntöjä asettamalla yrityksille huolellisuusveloitteen tunnistaa ja ehkäistä haitallisia yhteiskunta- ja ympäristövaikutuksia organisaation koko arvoketjussa⁸⁵. Kestävyysraportointidirektiivin 1. artikla edellyttää, että EU:ssa kaikki suuret yritykset ja säännellyillä markkinoilla listatut yritykset, lukuun ottamatta listattuja mikroyrityksiä, raportoivat kestävyystietoja EU:n kestävän rahoituksen raportointistandardien mukaisesti. Kestävyysraportointidirektiivi eroaa ei-taloudellisen tiedon raportointidirektiivistä (Non-Financial Reporting Directive) (2014/95/EU) esimerkiksi siten, että sen soveltamisala on laajempi ja raportointi on yksityiskohtaisempaa, kattaen ESG-tekijät⁸⁶.

Helmikuussa 2025 hyväksytty Omnibus-paketti tulee vaikuttamaan yritysvastuudirektiiviin ja kestävyysraportointidirektiiviin yksinkertaistamalla

---

⁸⁴ Rajavuori, 2025, s. 248-249

⁸⁵ Euroopan komissio, 2025

⁸⁶ Hong Dinh, 2025, s. 172

huolellisuusvelvoitetta ja kestävyysraportointia⁸⁷. Euroopan parlamentin jäsenet ovat vaatineet toimia yritysten hallinnollisen taakan keventämiseksi, ja jatkossa direktiivien luomat velvoitteet tulevat koskemaan ainoastaan suuryrityksiä⁸⁸. Vaikka tämä muutos osaltaan helpottaa yritysten toimintaa, jättää se aukon yritysten kestävyiden yhtenäiseen sääntelyyn ja voi pienentää mahdollisuuksia saada kattavaa ESG-tietoa pieniltä ja keskisuurilta yrityksiltä.

3.2 Kuluttajiin kohdistuvan viherpesun sääntely

Kuluttajiin kohdistuvan viherpesun ehkäisyyn tähtäävässä toimenpidekokonaisuudessa ovat painottuneet erityisesti viherväitedirektiivi ja vihreän siirtymän kuluttajadirektiivi. Viherväitedirektiivin toimeenpano on nykyisellään keskeytynyt Euroopan komission ilmoitettua aikomuksestaan vetää takaisin lainsäädäntöehdotuksensa⁸⁹, mutta sen kehittäminen on viime vuosina ollut viherväitteisiin puuttuvan yhteisen sääntelyn keskiössä. Viherväitedirektiivin tavoitteena on ollut muun muassa kieltää todentamattomien kestävyysmerkintöjen käyttö sekä edellyttää ympäristöväitteiden perustumista luotettavaan tieteelliseen näyttöön⁹⁰. Direktiivillä on samanlaisia piirteitä SFDR-asetuksen kanssa, sillä se sitoo kestävyysväitteiden käytön todennettaviin standardeihin ja kestävyystavoitteisiin.

Tällä hetkellä kuluttajiin kohdistuvaan viherpesuun pyritään pääasiallisesti vastaamaan viherpesudirektiivin (EU) 2024/825 eli vihreän siirtymän kuluttajansuojadirektiivin avulla. Viherpesudirektiivillä edistetään vihreää taloutta EU:ssa turvaamalla kuluttajien mahdollisuus paikkansapitävän tiedon saamiseen ja puuttamalla harhaanjohtaviin kaupallisiin menettelyihin⁹¹. Ehdotettu direktiivi muuttaa sopimattomia kaupallisia

---

⁸⁷ Euroopan komissio, 2025

⁸⁸ Euroopan parlamentti, 2025a

⁸⁹ Euroopan parlamentti, 2025b

⁹⁰ Euroopan parlamentti, 2024

⁹¹ Oikeusministeriö, 2024

menettelyjä koskevaa direktiiviä (2005/29/EY) sekä kuluttajaoikeusdirektiiviä (2011/83/EU) tiukentamalla ympäristöväitteiden sääntelyä⁹². Erityisesti sopimattomia menettelyitä koskevaan direktiiviin lisätään tarkemmat säännökset ympäristöväitteiden harhaanjohtavuudesta, ja sen sisältämää ”mustaa listaa” laajennetaan uusilla, aina kielletyillä menettelyillä⁹³. Nämä muutokset eivät suoraan vaikuta viherpesuun rahoitusmarkkinoilla, mutta laajentavat eurooppalaista viherpesusääntelyn kokonaisuutta kuluttajansuojan osalta

3.3 Toimeenpano Suomessa

Kestävän rahoituksen asetukset tulivat voimaan vuonna 2021. Merkittävimmät asetusten tuomat muutokset Suomen lainsäädäntöön koskivat finanssivalvontalakia, joilla vahvistettiin kestävyteen liittyvien tiedonantovelvoitteiden kansallista valvonta- ja seuraamusjärjestelmää⁹⁴. Hallituksen esityksessä (HE 255/2020 vp) tehtiin Euroopan komission kestävän rahoituksen toimintasuunnitelman mukaiset lainsäädäntöehdotukset ja todettiin, että asetusten tuomien muutosten myötä Finanssivalvonnan (Fiva) toimiala laajenee. Asetukset eivät vaikuta suoraan Suomen valtion toimintaan, mutta valtio toimii myös sijoittajana ja yritysomistajana, joten vaikutukset voivat näkyä välillisesti rahoitusmarkkinoiden kautta⁹⁵.

Vihreän siirtymän kuluttajadirektiivi tuodaan vuonna 2026 osaksi Suomen lainsäädäntöä. Jotta direktiivin edellytykset täyttyvät, on ehdotettu muutoksia muun muassa kuluttajansuojalakiin ja kuluttajansuojaviranomaisten toimivaltuuksia koskevaan lakiin⁹⁶. Direktiivin toimeenpano edellyttää muutoksia myös valtioneuvoston asetukseen (601/2008), joka koskee kuluttajien kannalta sopimatonta menettelyä markkinoinnissa

---

⁹² Oikeusministeriö, 2024

⁹³ Oikeusministeriö, 2024

⁹⁴ Valtiovarainministeri, 2021

⁹⁵ Hallituksen esitys HE 225/2020 vp

⁹⁶ Oikeusministeriö, 2025

ja asiakassuhteissa⁹⁷. Kuluttaja-asiamies valvoo ympäristöväitteitä osana nykyistä kuluttajansuojalainsäädäntöä ja viime vuosina KKV on puuttunut ja antanut ohjeistusta ympäristöväitteiden käytöstä ja harhaanjohtavien tietojen tunnistamisesta⁹⁸.

Lisäksi muut suomalaiset toimijat ovat antaneet omia suosituksiaan viherväitteiden käytöstä. Esimerkiksi Keskuskauppakamarin liiketapalautakunnan suositus ympäristöväitteiden käyttöön korostaa moniselitteisen kielen välttämistä ja kannustaa selkeyteen, todennettavuuteen ja totuudenmukaisuuteen⁹⁹. Lautakunnalta voi lisäksi pyytää ennakkolausuntoa toteutettavasta markkinoinnista ja menettelyn hyvän liiketavan mukaisuudesta⁹⁹.

Suomalaiset valvonta- ja suositteluelimet muodostavat yhtenäisen linjan EU:n toimijoiden kanssa ja pyrkivät toiminnallaan kattavaan kestäväen kehityksen tavoitteluun ja viherpesun ehkäisemiseen.

3.4 Kansainvälinen kestävyysääntely

Globaalisti yhdenmukainen kestäväen rahoituksen sääntely voisi parantaa kansainvälisten rahoitusmarkkinatoimijoiden toimintaedellytyksiä¹⁰⁰. YK:n kestäväen kehityksen tavoitteet luovat yhteisen viitekehityksen kestävyystoimille, mutta rahoitusmarkkinoiden vastuullisuuden ja viherpesun sääntelyssä on havaittavissa kansainvälisiä eroja. Vaikka läpinäkyvyyttä on pyritty parantamaan, pirstaleinen sääntely, monimutkaiset vaatimukset ja ESG-sijoitusten nopea kehitys altistavat rahoitusmarkkinat viherpesulle ja uhkaavat sijoittajansuojaa¹⁰¹. Erityisesti EU:n ja sen ulkopuolisten maiden sääntelyn ja standardien epäyhdenmukaisuus hankaloittaa kansainvälisesti toimivien sijoitusrahastojen toimintakehystä¹⁰².

---

⁹⁷ Oikeusministeriö, 2024

⁹⁸ KKV, n.d.

⁹⁹ Keskuskauppakamari liiketapalautakunta, 2023

¹⁰⁰ Lehtonen & Wuolijoki, 2022, s. 317

¹⁰¹ Buttigieg & Pulis, 2024, s.328

¹⁰² Macchiavello, 2025, s. 1016

Kasvaneet vaatimukset paremmasta kestävyysraportoinnista sijoituspäätösten tueksi ovat jouduttaneet sääntelykentän kehitystä. ISSB on kehittänyt kansainväliset IFRS S1- ja IFRS S2 -standardit vastauksena G20:n, rahoitusmarkkinavakauden valvontaryhmän, IOSCO:n sekä sijoittajien vaatimuksiin¹⁰³. IFRS-standardit koostuvat vastuullisuuteen ja ilmaston lämpenemiseen liittyvistä tiedonantovaatimuksista, ja niiden tavoitteena on luoda maailmanlaajuinen perustaso kestävyysraportoinnille, jotta tieto kestävyystekijöiden vaikutuksista olisi vertailukelpoista ja johdonmukaista¹⁰⁴. ISSB jatkaa yhteistyötä lainsäädännöllisten toimijoiden kanssa varmistaakseen raportoinnin vaikuttavuuden ja standardien yhteensopivuuden eri sääntelykehysten soveltamisessa¹⁰⁵. Kansainvälisten toimijoiden lisäksi eri valtiot ovat edistäneet omia kestävyysraportointiin ja viherpesun kitkemiseen liittyviä toimiaan.

Esimerkiksi Kiinassa on otettu käyttöön uusia säännöksiä liittyen viherpesun valvontaan ja ehkäisemiseen. Kiinan kansantasavallan mainoslain 28. artiklassa todetaan, että vilpillistä tai harhaanjohtavaa viestintää harjoittavien yritysten on oikaistava harhaanjohtava mainonta ja maksettava sakko, joka voi olla jopa viisi kertaa mainoskustannusten verran¹⁰⁶. Kuitenkin vain harvat kiinalaisyrietykset joutuvat näiden seuraamusten kohteeksi¹⁰⁷, sillä riippumattomat ja tehokkaat oikeusjärjestelmät eivät ole vakiintuneita ja ympäristösäännösten tehokas täytäntöönpano on rajallista¹⁰⁸. Euroopan maiden heikentynyt luottamus Yhdysvaltojen yhteistyöhön voi johtaa siihen, että Kiinan merkitys yhteistyökumppanina korostuu entisestään¹⁰⁹. Tämä voi tarkoittaa laajentuvaa yhteistyötä myös kestävä kehityksen edistämisen saralla.

Yhdysvaltojen nykyisen hallinnon aikana on toteutettu muun muassa laajamittaista rahoitusmarkkinasääntelyn purkamista. Sääntelykehysten keventämisellä on pyritty

---

¹⁰³ IFSR, 2023

¹⁰⁴ IFSR, 2023

¹⁰⁵ IFSR, 2023

¹⁰⁶ Li ja muut, 2023, s. 822

¹⁰⁷ Li ja muut, 2023, s. 823

¹⁰⁸ Du ja muut, 2014, s. 490

¹⁰⁹ Räisänen, 2026

parantamaan rahoitusmarkkinatoimijoiden toimintaedellytyksiä, mikä näkyy erityisesti pyrkimyksinä vähentää sääntelytaakkaa kryptovaluuttamarkkinoilla¹¹⁰. Euroopassa rahoitusmarkkinoiden sääntelykulttuuri on perinteisesti poikennut Yhdysvaltojen lähestymistavasta. EU:ssa sääntelyä on ohjannut tavoite rahoitusjärjestelmän kestävyys ja korkeatasoisen sijoittajansuojan varmistamiseen, joka ei ole yhtä ilmeistä Yhdysvalloissa¹¹¹. Vuonna 2025 Yhdysvallat on irtautunut YK:n kestävän kehityksen tavoitteista ja perustellut päästöstään sillä, että ohjelma rajoittaa Yhdysvaltojen toimintaa ja etuja¹¹². Lisäksi Yhdysvaltojen ja Euroopan väliset kauppapoliittiset erimielisyydet ja geopoliittiset jännitteet hankaloittavat osaltaan yhteistyötä¹¹³. Tämä epävakaus haastaa yhtenäisten kestävän rahoituksen markkinoiden rakentamista.

Pintapuolisesti kansainvälisiä käytäntöjä tarkastelemalla voidaan todeta, että EU:n yhtenäinen ja johdonmukainen oikeusjärjestelmä luo vakaat edellytykset kestävyysääntelylle, vaikka lainsäädäntöprosessi on toisinaan monivaiheista. Tämä järjestelmä ja siihen kuuluvat valvonta- ja oikeustoimielimet turvaavat kestävyyslainsäädännön yhdenmukaisen soveltamisen. Samanaikaisesti maailmanlaajuisesti hyväksytyjen, viherpesua torjuvien ja vastuullisuutta edistävien käytäntöjen avulla voitaisiin varmistaa, että kestävän rahoitustoiminnan tavoitteet toteutuvat tehokkaasti niin EU:n rajojen sisällä kuin niiden ulkopuolellakin. Yhtenäinen kehitys on tällä hetkellä kuitenkin epävarmaa kansainvälisten jännitteiden ja ristiriitaisten tavoitteiden vuoksi.

---

¹¹⁰ Grandlund, 2026

¹¹¹ Grandlund, 2026

¹¹² Kokkonen, 2025

¹¹³ Räisänen, 2026

4 Kestävän rahoituksen sääntelykehiksen vaikuttavuus viherpesun torjunnassa

Toisessa luvussa vastuullisuus määriteltiin tavaksi, jolla kestävän kehityksen tavoitteita edistetään todennettavasti erottamattomana osana toimintaa. Viherpesu sen sijaan on tapa, jolla tekojen todellisia kestävyysvaikutuksia peitellään harhaanjohtavaa viestintää sekä perättömiä väitteitä hyödyntäen. Rahoitusmarkkinoilla viherpesuun puututaan ensisijaisesti sääntelemällä tiedonantoa ja yhdenmukaistamalla vastuullisuuskäytäntöjä. Kestävän rahoituksen sääntelyn tavoitteena on samanaikaisesti sekä vahvistaa sijoittajansuojaa että edistää kestävyystavoitteita. Tutkimalla rahoitusmarkkinoiden kestävyysääntelyä voidaan pyrkiä vastaamaan tutkimuskysymykseen EU:n kestävän rahoituksen sääntelykehiksen vaikuttavuudesta viherpesun torjunnassa.

Tarkastelun pohjalta viherpesulle altistavat riskitekijät voidaan jakaa kolmeen päätyyppiin: laillisten kehysten puute, pirstaleinen ja monimutkainen sääntely sekä tiedon vertailukelvottomuus. Tämän jaottelun avulla pyritään muodostamaan kokonaiskuva viherpesun ehkäisemisen kattavuudesta. Seuraavaksi analysoidaan EU:n sääntelykehiksen kykyä vastata edellä mainittuihin riskeihin.

Tarkastellaan ensimmäisenä tiedon vertailukelvottomuuden viherpesuriskin osalta taksonomia-asetusta. Taksonomia-asetuksen pääasiallisena tarkoituksena on luoda kestävän rahoituksen edistämiseen liittyvälle toiminnalle yhtenäinen perusta¹¹⁴. Asetuksen keskeisimmät säännökset määrittelevät mitä toimia voidaan kuvailla kestävinä. Taloudellisen toiminnan kestävyys määrittyy asetuksen 3 artiklan mukaan sen perusteella, että toiminta edistää merkittävästi yhtä tai useampaa 9 artiklassa asetettua ympäristötavoitetta, aiheuttamatta merkittävää haittaa asetetuille ympäristötavoitteille. Toimien on täytettävä myös 18 artiklan vähimmäistason suojatoimien vaatimukset, joihin kuuluvat SFDR-asetuksen 2 artiklan kohdan 17 ”ei merkittävää haittaa” -periaate, sekä

---

¹¹⁴ Rajavuori, 2025, s. 245–246

tekniset arviointikriteerit, joilla voidaan arvioida tavoitteiden edistämisen toteutuminen käytännössä. Asetuksen tarjoamaa määritelmää kestävästä toiminnasta tullaan käyttämään lähtökohtana, jonka avulla yritysten toimintoja voidaan verrata keskenään luontevasti.

SFDR-asetus täydentää taksonomia-asetuksen säännöksiä sen osalta, mitä vaaditaan kestävyysväitteiden takaamiseksi ja jakaa sijoituskohteet vastuullisuuskäytäntöjen laajuuden mukaan. Asetus ottaa huomioon kestävyys käsitteen moniulotteisuuden määrittelemällä kestävä sijoituksen ympäristöllisten, yhteiskunnallisten ja hallinnollisten kestävyystavoitteiden edistämisen kautta (2 artikla kohta 17). Sijoituksilta edellytetään myös sitä, että ne eivät aiheuta merkittävää haittaa tavoitteiden toteutumiselle ja kohdeyhtiöissä noudatetaan hyviä hallintotapoja. Asetus velvoittaa pitämään tiedot ajan tasalla (12 artikla) ja esittämään selkeän selvityksen siitä, huomioidaanko rahoitustuotteessa pääasialliset haitalliset kestävyysvaikutukset (7 artikla). Lisäksi artiklan 11 kohta 2 määrittelee, miten tiedot on annettava.

SFDR-asetuksen 9 artiklan mukaan hiilipäästöjen vähentämiseen tähtääviltä rahoitustuotteilta edellytetään selvitystä valitusta päästöjen tavoitetasosta ja siitä, miten asetettu tavoitetaso edistää Pariisin sopimuksen mukaisten ilmastotavoitteiden saavuttamista. Vaikka ei käytettäisikään EU:n yhteisiä vertailuarvoja, on kestävyystavoitteiden edistämistä silti annettava selvitys ja perusteltava yhteisistä vertailuarvoista poikkeaminen. Tämä vahvistaa instrumenttien konkreettista kytkeytymistä kestäväan kehitykseen ja varmistetaan mitattavuus yhteisiä vertailuarvoja hyödyntäen.

Yritysvastuu- ja kestävyysraportointidirektiivit laajentavat kestäväan rahoituksen sääntelykehystä rahoitusmarkkinatoiminnan ulkopuolisiin yrityksiin ja siten vaikuttavat säännellyn ESG-tiedon saatavuuteen. Kestävyysraportointidirektiivin 1 artiklan kohdassa 4 ehdotetaan, että yritysten on sisällytettävä toimintakertomukseensa tiedot yrityksen kestävyysvaikutuksista ja miten kestävyysseikat vaikuttavat yrityksen kehitykseen,

tulokseen ja asemaan. Lisäksi kestävyysraportointidirektiivi edellyttää yrityksiltä tietoa siitä, miten huolellisuusvelvoite sisältyy yrityksen prosesseihin¹¹⁵. Raportointi tulee suorittaa kestävyysraportointistandardien (ESRS) mukaisesti, jotka on vahvistettu komission asetuksella (EU) 2023/2772.

Vertailukelvottoman tiedon osalta voidaan todeta, että viherpesuriskiä hallitaan yhtenäistämällä toimintatapoja, jotka vähentävät kestävyden tulokinnanvaraisuutta. Yhteisten määritelmien käyttäminen ja vaatimukset mitattavista vertailuarvoista vaikeuttavat yleisluonteisten kestävyysväitteiden hyödyntämistä ilman riittäviä perusteluja. Lisäksi vaatimus siitä, että toiminnan seurauksena kestävyystavoitteille ei aiheudu merkittävää haittaa, korostaa vastuullisuuden kokonaisvaltaista luonnetta

Kokonaisuutena EU:n kestävä rahoituksen sääntelykehys pyrkii vastaamaan pirstaleisen ja monimutkaisen sääntelyn sekä laillisen kehyksen puuttumisen viherpesuriskeihin. Kestävyysääntelyn kehitys osoittaa, että vastuullisuus on siirtynyt valinnasta konkreettiseksi oikeudellisesti ja taloudellisesti sitovaksi velvoitteeksi¹¹⁶. Kehys on rakentanut perustan rahoitusmarkkinatoimijoiden kestävyysvelvollisuuksien valvonnan yksityis- ja julkisoikeudelliselle täytäntöönpanolle finanssivalvonnan toimivallan avulla¹¹⁷. Taksonomia asetuksen johdanto-osan kohdan 13 mukaan, jos finanssimarkkinatoimijat käyttävät kestävyystiedonannossa yhteisiä kriteerejä unionin laajuisesti, sijoittajilla on paremmat lähtökohdat sijoituskohteiden arviointiin ja yrityksillä on enemmän kannustimia kestävään toimintaan. Paremman vertailukelpoisuuden ansiosta luottamus vastuulliseen sijoittamistoimintaan voi syventyä, joka puolestaan parantaa EU:n sisämarkkinoiden toimintaa ja pääomien ohjautumista tavoitteiden mukaisesti.

Viherpesuriskien ehkäisemisessä on havaittavissa myös puutteita. Esimerkiksi taksonomia-asetus ei soveltamisalaltaan ulotu viherpesun torjuntaan yhtä

---

¹¹⁵ Rajavuori, 2025, s. 254

¹¹⁶ Randazzo ja muut, 2025, s. 209

¹¹⁷ Macchiavello, 2025, s. 1016

kokonaisvaltaisesti ESG-tekijöiden kautta, vaan keskittyy ensisijaisesti ympäristöllisen kestävyysosa-alueeseen. Asetuksen 1. artiklan mukaisesti se vahvistaa kriteerit ympäristön kannalta kestävä taloudellisen toiminnan ja ympäristökestävyysasteen määrittämiseksi. Tätä painotusta voidaan pitää rajoittuneena, sillä EU:n tavoitteisiin kuuluu kestävä kehityksen kokonaisvaltainen edistäminen ja viherpesua voi esiintyä myös muilla kestävyysosa-alueilla. Taksonomia-asetus huomio kuitenkin vähimmäistason sosiaaliset suojatoimet, jotka ulottuvat hallinnolliseen ja yhteiskunnalliseen kestävyysasteeseen¹¹⁸.

EU:n sääntelyjärjestelmä tarjoaa omat haasteensa, sillä osa direktiiveistä on käsittelyssä pitkään ja toteutuksen jatkuminen voi jäädä epävarmaksi. Esimerkiksi viherväitedirektiivi oli pitkään tärkeä osa viherpesuun liittyvän sääntelyn kehittymistä, mutta sen käsittely on sittemmin keskeytetty. Lisäksi EU:n prioriteettien siirtyminen kestävä rahoituksen sääntelyn yksinkertaistamiseen ja kilpailun mahdollistamiseen saattaa osaltaan vähentää ESG-tietojen saatavuutta sekä alentaa rahoituksen välittäjiltä vaadittavaa tasoa¹¹⁹. Esimerkiksi Omnibus-hanke voi tavoitteensa vastaisesti monimutkaistaa sääntelykehystä pienentämällä pienien ja keskisuurien yritysten velvollisuuksia kestävyysraportointiin ja huolellisuuteen. Kestävyysasteen kasvavalla painoarvolla EU:n ja kansainvälisten toimijoiden menettelytavoissa voi olla myös viherpesua lisäävä vaikutus, sillä se luo kannustimia parantaa omaa kilpailuasemaa uusien viherpesukäytäntöjen avulla¹²⁰.

---

¹¹⁸ Rajavuori, 2025, s. 247

¹¹⁹ Macchiavello, 2025, s. 1082

¹²⁰ Macchiavello, 2025, s. 1015

5 Yhteenveto

Tämän tutkielman tavoitteena on ollut selvittää EU:n toimenpiteiden tehokkuutta viherpesun kitkemisessä osana kestävän rahoituksen tavoitteiden edistämistä. Tutkielmassa on analysoitu vastuullisuuden, kestävän kehityksen sekä viherpesun käsitteitä ja tarkennettu miten täsmällinen termistö voi edistää kestävyystavoitteita. Kansainvälisen tarkastelun pyrkimyksenä on ollut kartoittaa yhteistyön mahdollisuuksia ja merkittävyyttä yhtenäisen kestävyysääntelykentän rakentamisessa. Tutkielman avulla on mahdollista saada havainnollistava kuva EU:n kestävyysääntelyn nykytilanteesta ja heikkouksista. Seuraavaksi kootaan tehdyt johtopäätökset ja vastataan niiden pohjalta tutkimuskysymykseen: Kuinka EU:n tämänhetkinen sääntely edistää kestävän rahoituksen lisäämisen tavoitetta kitkemällä viherpesua?

Viherpesun ehkäisyn kattavuuden arvioimiseksi riskitekijät jaettiin kolmeen päätyyppiin: laillisen kehyksen puuttumiseen, pirstaleiseen ja monimutkaiseen sääntelyyn sekä kestävyystietojen vertailukelvottomuuteen. Tämän jälkeen arvioitiin kuinka hyvin sääntelykehyksen asetukset ja direktiivit vastaavat jaettuihin viherpesuriskeihin. Tarkastelun pohjalta voitiin todeta, että sääntelykehys kokonaisuutena vastaa kahteen ensimmäiseen viherpesun riskiin vakiinnuttamalla yhteiset toimintatavat kestäväille toiminnalle rahoitusmarkkinoilla. Kehyksen oikeusvarmuutta vahvistaa Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen ja kansallisten valvontaviranomaisten tekemä yhteistyö sääntelyn yhdenmukaisen toimeenpanon varmistamiseksi. Viimeisen riskin osalta voidaan todeta, että sääntelykehyksen osat tukevat toisiaan ja nojaavat taksonomia-asetuksen yhteisille kriteereille, joka parantaa johdonmukaisuutta. SFDR-asetus sitoo kestävyystiedonannon laajempiin kestävyyshankkeisiin, kuten Pariisin ilmastopöytäkirjaan, joka edistää yhteisten tavoitteiden saavuttamista laajemmassa mittakaavassa.

Tutkimuskysymyksen osalta voidaan todeta, että kestävän rahoituksen sääntelykehys sisältää tehokkaita keinoja puuttua viherpesuun ja näin edistää EU:n vihreässä

siirtymässä parantamalla vastuullisen sijoittamisen toimintaedellytyksiä. Kehyksen avulla voidaan kattavasti vastata viherpesuriskeihin ja kasvattaa sijoittajien luottamusta, jolla on vaikutus pääoman ohjautuvuuteen. EU:n toimet parantavat kuluttajan- ja sijoittajansuojaa asettamalla konkreettisia vaatimuksia rahoitusmarkkinatoimijoille ja laajentavat yritysvastuuta sääntelyn tiukentuessa. Tästä huolimatta kestävyysääntelyssä on havaittavissa puutteita viherpesun kestävyysulottuvuuksien laajemmassa huomioimisessa ja sääntelyn valmistelun johdonmukaisuudessa. Lisäksi on syytä huomata, että sääntelykehys sisältää monia lakiehdotuksia, joita ei voi ole vielä toimeenpantu jäsenmaissa ja sääntely tulee täsmentymään valmistelun edetessä.

Vaikka kestävä rahoituksen markkinoiden tehokkuus pyritään turvaamaan viherpesua kitkemällä, EU:ssa painotetaan samanaikaisesti tarvetta parantaa yritysten toimintaedellytyksiä ja taloudellista kilpailukykyä. Jotta kestävyystavoitteita voidaan edistää kokonaisvaltaisesti, on taloudelliset, yhteiskunnalliset ja ympäristölliset päämäärät sovittava yhteen niin, että yhden edistäminen ei tapahdu toisen kustannuksella. Vastuullinen toiminta edellyttää, että kestävä kehityksen sisällyttäminen strategiaan ei ole pelkkä valinta vaan päätöksentekoa ohjaava normatiivinen periaate. Tiukentuva sääntely ja standardoidut raportointikäytännöt tukevat vastuullisten sijoituspäätösten tekemistä, mutta sääntely ei yksinomaan riitä. Vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi on välttämätöntä, että yritykset, sijoittajat ja viranomaiset sitoutuvat läpinäkyvyyteen ja luottavat vastuullisen toiminnan kannattavuuteen.

Tässä tutkielmassa analyysistä on rajattu pois muun muassa tarkempi tarkastelu viherpesusääntelyn kiristymisen vaikutuksista yritysten vaatimustenmukaisuuteen sekä kansainvälinen oikeusvertailu. Aiheen laaja-alaisuuden myötä tutkielma tarjoaa monipuolisesti aiheita jatkotutkimukselle. Laajemman tutkimuksen osalta voitaisiin tarkastella, miten sääntely vaikuttaa monikansallisen rahoitustoiminnan edellytysten selkeyteen. Lisäksi jatkotutkimuksessa voitaisiin keskittyä Omnibus-paketin myötä toteutettavan sääntelyn keventämisen vaikutuksiin viherpesun ehkäisemisessä.

Säätelyn ja oikeuskäytäntöjen vakiintuessa tutkimuskirjallisuuden ohella voisi olla mahdollista hyödyntää kattavasti oikeustapauksia ja ennakkopäätöksiä.

Lähteet

- Basiago, A. D. (1995). Methods of defining 'sustainability'. *Sustainable development*, 3(3), 109-119. <https://doi.org/10.1002/sd.3460030302>
- Buttigieg, C. P., & Pulis, S. (2024). Strategic initiatives to address greenwashing. *ERA-Forum*, 25(3), 327–337. <https://doi.org/10.1007/s12027-024-00815-7>
- Dempere, J., Alamash, E., & Mattos, P. (2024, 15. toukokuuta). *Unveiling the truth: greenwashing in sustainable finance*. *Frontiers in Sustainability*, 5. <https://doi.org/10.3389/frsus.2024.1362051>
- Du, X., Jian, W., Zeng, Q., & Du, Y. (2014). Corporate Environmental Responsibility in Polluting Industries: Does Religion Matter? *Journal of business ethics*, 124(3), 485–507. <https://doi.org/10.1007/s10551-013-1888-7>
- ESMA. (2023, 31. toukokuuta). *Progress Report on Greenwashing*. Esm.europa.eu. Noudettu 24.11.2025 osoitteesta [https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/2023-06/ESMA30-1668416927-2498 Progress Report ESMA response to COM RfI on greenwashing risks.pdf](https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/2023-06/ESMA30-1668416927-2498%20Progress%20Report%20ESMA%20response%20to%20COM%20RfI%20on%20greenwashing%20risks.pdf)
- ESMA. (2025, 29. Huhtikuuta). *Guidelines On Enforcement of Sustainability Information*. Esm.europa.eu. Noudettu 11.12.2025 osoitteesta [https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/2025-04/ESMA32-992851010-1815 Guidelines on Enforcement of Sustainability Information GLESI .pdf](https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/2025-04/ESMA32-992851010-1815%20Guidelines%20on%20Enforcement%20of%20Sustainability%20Information%20GLESI.pdf)
- ESMA. (n.d.). *Sustainable Finance*. Esm.europa.eu. Noudettu 5.10.2025 osoitteesta <https://www.esma.europa.eu/esmas-activities/sustainable-finance>
- Euroopan komissio. (2019). *The European Green Deal*. Commission.europa.eu. Noudettu 1.2.2026 osoitteesta https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en
- Euroopan komissio. (2022, 30. maaliskuuta). *Empowering Consumers for the Green Transition*. Ec.europa.eu. Noudettu 25.10.2025 osoitteesta https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fi/fs_22_2099

- Euroopan komissio. (2023a). *Vihreä siirtymä*. Ec.europa.eu. Noudettu 5.10.2025 osoitteesta https://reform-support.ec.europa.eu/what-we-do/green-transition_fi
- Euroopan komissio. (2023b). *Sustainability-related disclosure in the financial services sector*. Ec.europa.eu. Noudettu 28.10.2025 osoitteesta https://finance.ec.europa.eu/sustainable-finance/disclosures/sustainability-related-disclosure-financial-services-sector_en?prefLang=fi
- Euroopan komissio. (2025). *Corporate sustainability due diligence*. Commission.europa.eu. Noudettu 7.2.2026 osoitteesta https://commission.europa.eu/business-economy-euro/doing-business-eu/sustainability-due-diligence-responsible-business/corporate-sustainability-due-diligence_en
- Euroopan unioni. (n.d). *Kestävä kehitys*. Eur-lex.europa.eu. Noudettu 10.1.2026 osoitteesta <https://eur-lex.europa.eu/Fl/legal-content/glossary/sustainable-development.html>
- Euroopan parlamentti. (2024). *Loppu viherpesulle: miten EU sääntelee ympäristöväitteitä*. Europarl.europa.eu. Noudettu 27.10.2025 osoitteesta <https://www.europarl.europa.eu/topics/fi/article/20240111STO16722/loppu-viherpesulle-miten-eu-saantelee-ymparistovaitteita>
- Euroopan parlamentti. (2025b, 23. kesäkuuta). Green Claims Directive: EP co-rapporteurs hold a press conference at 15.15. Europarl.europa.eu. Noudettu 6.2.2026 osoitteesta <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20250623IPR29094/green-claims-directive-ep-co-rapporteurs-hold-a-press-conference-at-15-15>
- Euroopan parlamentti. (2025a, 13. marraskuuta). Yritysvastuu: mepit kannattavat yksinkertaisamistoimia. Europarl.europa.eu. Noudettu 7.2.2026 osoitteesta <https://www.europarl.europa.eu/news/fi/press-room/20251106IPR31296/yritysvastuu-mepit-kannattavat-yksinkertaistamistoimia>

- Grandlund, P. (2026, 16. tammikuuta). *Trumpin deregulaatio, EU:n simplifikaatio vaiko enemmän pankkisääntelyä – mitä tästä oikein pitäisi ajatella?* Finanssivalvonta. Noudettu 26.1.2026 osoitteesta <https://www.finanssivalvonta.fi/tiedotteet-ja-julkaisut/blogit/2026/trumpin-deregulaatio-eun-simplifikaatio-vaiko-enemman-pankkisaantelya--mita-tasta-oikein-pitaisi-ajatella/>
- HE 225/2020 vp. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi.
- Hirvonen, A. (2011). *Mitkä metodit? Opas oikeustieteen metodologiaan*. Helda. Noudettu 10.11.2025 osoitteesta <https://helda.helsinki.fi/items/9f946224-556d-4b2e-a071-d23a6cfa78b6>
- Hong Dinh, M. T. (2025). *ESG Perspectives to Investing: Translating ESG into Investment and Scores, and Challenges of Translations*. *European business law review*, 36(Issue 1), 151-176. <https://doi.org/10.54648/EULR2025006>
- IFRS. (2023, 26. kesäkuuta). *ISSB issues inaugural global sustainability disclosure standards*. IFRS.org. Noudettu 23.11.2025 osoitteesta <https://www.ifrs.org/news-and-events/news/2023/06/issb-issues-ifrs-s1-ifrs-s2/>
- Keskuskaupakamari liiketapalautakunta. (2023, 11. tammikuuta). *Suositus: ympäristöväittämien käyttäminen*. Keskuskaupakamari. Noudettu 23.11.2025 osoitteesta https://kauppakamari.fi/wp-content/uploads/2023/01/SUOSITUS_Ymparistovaittamien-kayttaminen_11.1.2023.pdf
- KKV. (n.d.). *Ympäristöväitteet markkinoinnissa*. Kilpailu- ja kuluttajavirasto. Noudettu 23.11.2025 osoitteesta <https://www.kkv.fi/kuluttaja-asiat/markkinointi-alennukset-ja-hinnan-ilmoittaminen/markkinointi-ja-menettely-asiakassuhteessa/ymparistovaitteet-markkinoinnissa/>
- Kokkonen, Y. (2025, 3. maaliskuuta). *Yhdysvallat irtautuu YK:n Kestävän kehityksen tavoitteista*. Yle.fi. Noudettu 31.1.2026 osoitteesta <https://yle.fi/a/74-20148328>
- Kolehmainen, A. (2016). Tutkimusongelma ja metodi lainopillisessa työssä. Teoksessa T. Miettinen (toim.), *Oikeustieteellinen opinnäyte: Artikkeleita oikeustieteellisten*

- opinnäytteiden vaatimuksista, metodista ja arvostelusta* (s. 105–134). Edita Publishing Oy. Noudettu 17.11.2025 osoitteesta <https://www-edilex-fi.proxy.uwasa.fi/kirjat/16170.pdf>
- Kumar, S., Sharma, D., Rao, S., Lim, W. M., & Mangla, S. K. (2025). Past, present, and future of sustainable finance: Insights from big data analytics through machine learning of scholarly research. *Annals of operations research*, 345(2), 1061-1104. <https://doi.org/10.1007/s10479-021-04410-8>
- Lautjärvi, K. (2022). *Yhtiön johto ja yritys vastuun oikeudellinen ulottuvuus*. Teoksessa Vanhala, A. & Riistaniemi, M. (toim.), *Yritysvastuu & Oikeus* (s. 98–124). Kauppakamari Noudettu 18.10.2025 osoitteesta [https://kauppakamaritieto-fi.proxy.uwasa.fi/ammattikirjasto/teos/yritysvastuu-ja-oikeus-2022#kohta:Yritysvastuu\(\(20\)&\(\(20\)oikeus](https://kauppakamaritieto-fi.proxy.uwasa.fi/ammattikirjasto/teos/yritysvastuu-ja-oikeus-2022#kohta:Yritysvastuu((20)&((20)oikeus)
- Lehtonen, A. & Wuolijoki, S. (2022). *Kestävän rahoituksen vaatimukset yritysrahoituksessa*. Teoksessa Vanhala, A. & Riistaniemi, M. (toim.), *Yritysvastuu & Oikeus* (s. 290–320). Kauppakamari Noudettu 6.2.2026 osoitteesta [https://kauppakamaritieto-fi.proxy.uwasa.fi/ammattikirjasto/teos/yritysvastuu-ja-oikeus-2022#kohta:Yritysvastuu\(\(20\)&\(\(20\)oikeus](https://kauppakamaritieto-fi.proxy.uwasa.fi/ammattikirjasto/teos/yritysvastuu-ja-oikeus-2022#kohta:Yritysvastuu((20)&((20)oikeus)
- Lehtonen, T. (2023, 18. tammikuuta). *Kestävyys ja vastuullisuus – hengästyttävän laajat näkymät – Ajatusyhteys*. Uwasa.fi. Noudettu 27.10.2025 osoitteesta <https://blogs.uwasa.fi/ajatusyhteys/2023/01/18/kestavyys-ja-vastuullisuus-%E2%80%92-hengastyttavan-laaajat-nakymat/>
- Li, W., Li, W., Seppänen, V., & Koivumäki, T. (2023). *Effects of greenwashing on financial performance: Moderation through local environmental regulation and media coverage*. *Business strategy and the environment*, 32(1), 820-841. <https://doi.org/10.1002/bse.3177>
- Macchiavello, E. (2025, 1. joulukuuta). *“Greenwashing” in Investment Intermediation: Investor Protection and the Difficult Role of Enforcement*. *European Business Law Review*, 36(7). Noudettu 3.1.2026 osoitteesta <https://www.proquest.com/scholarly-journals/greenwashing-investment-intermediation-investor/docview/3288504458/se-2>

- Nordea. (n.d.). *Mitä on vastuullinen sijoittaminen ja mitä ESG tarkoittaa?* Nordea.fi. Noudettu 24.10.2025 osoitteesta <https://www.nordea.fi/henkiloasiakkaat/palvelumme/saastaminen-sijoittaminen/vastuullinen-sijoittaminen.html>
- Oikeusministeriö. (2024). *Säädösvalmistelu: Kuluttajansuojalain uudistaminen vihreän siirtymän edistämiseksi.* Noudettu 23.11.2025 osoitteesta <https://oikeusministerio.fi/hanke?tunnus=OM033:00/2024>
- Oikeusministeriö. (2025, 21. lokakuuta). *Lausuntokierroksella: Lakimuutoksia kuluttajansuojaan ja tavaroiden korjaamiseen.* Noudettu 23.11.2025 osoitteesta <https://oikeusministerio.fi/-/lausuntokierroksella-lakimuutoksia-kuluttajansuojaan-ja-tavaroiden-korjaamiseen->
- Oksanen, A. (2023, 20. marraskuuta). *ESG – Maailmanpelastaja vaiko epämääräinen myyntitermi?* Aaltoee.fi. Noudettu 27.10.2025 osoitteesta <https://www.aaltoee.fi/aalto-leaders-insight/2023/esg-maailmanpelastaja-vaiko-epamaarainen-myyntitermi>
- Omazic, M. A. (2024). *Unveiling The Facade: A Critical Examination Of Greenwashing And Corporate Responsibility In The European Context.* Varazdin: Varazdin Development and Entrepreneurship Agency (VADEA). Noudettu 20.11.2025 osoitteesta <https://www.proquest.com/conference-papers-proceedings/unveiling-facade-critical-examination/docview/2922164873/se-2>
- Pihlström, S. (2021). Arvot, päämäärät ja vastuullisuus. Teoksessa K. Eräranta & V. Penttilä (toim.), *Vastuullinen viestintä* (s.140–155). ProCom - Viestinnän ammattilaiset ry. <https://doi.org/10.31885/2021.00001>
- Rajavuori, M. (2025). *Kestävän yritystoiminnan oikeus.* Alma Insights. Noudettu 18.10.2025 osoitteesta [https://verkkokirjahylly-almainsights-fi.proxy.uwasa.fi/teos/JAIBCXFTEB#kohta:Kest\(\(e4\)v\(\(e4\)n\(\(20\)yritystoiminnan\(\(20\)oikeus/piste:t2Kp](https://verkkokirjahylly-almainsights-fi.proxy.uwasa.fi/teos/JAIBCXFTEB#kohta:Kest((e4)v((e4)n((20)yritystoiminnan((20)oikeus/piste:t2Kp)
- Randazzo, R., & Perozzi, F. G. (2023). EU Sustainable Finance and Greenwashing: Where Are We and What Lies Ahead? *Business law international*, 24(1), 37-50.

<https://www.proquest.com/scholarly-journals/eu-sustainable-finance-greenwashing-where-are-we/docview/2957757734/se-2?accountid=14797>

Randazzo, R., Bernardi, F., & Perozzi, F. G. (2025). *From Disclosure to Governance: The EU's Legal Strategy Against Greenwashing*. *Business law international*, 26(2), 199-216A. Noudettu 5.12.2025 osoitteesta

<https://www.proquest.com/abicomplete/scholarly-journals/disclosure-governance-eus-legal-strategy-against/docview/3261839598/sem-2?accountid=14797>

Raworth, K. (2017). *Doughnut economics: Seven ways to think like a 21st-century economist*. Random House Business Books.

Riistaniemi, M. (2022). Mitä on yritysvastuuoikeus? Teoksessa Vanhala, A. & Riistaniemi, M. (toim.), *Yritysvastuu & Oikeus* (s. 21–96). Kauppakamari Noudettu 18.10.2025 osoitteesta [https://kauppakamaritieto-fi.proxy.uwasa.fi/ammattikirjasto/teos/yritysvastuu-ja-oikeus-2022#kohta:Yritysvastuu\(\(20\)&\(\(20\)oikeus](https://kauppakamaritieto-fi.proxy.uwasa.fi/ammattikirjasto/teos/yritysvastuu-ja-oikeus-2022#kohta:Yritysvastuu((20)&((20)oikeus)

Räisänen, P. (2026, 25. tammikuuta). *Trump murentaa luottamusta USA:han, ja Eurooppa voi joutua valitsemaan isoksi kauppakumppaniksi Kiinan – Tätä se tarkoittaisi*. Kauppalehti.fi. Noudettu 26.1.2026 osoitteesta <https://www-kauppalehti-fi.proxy.uwasa.fi/uutiset/a/b950215c-4570-4156-b8a8-ead439d316b2>

Sheehy, B. & Farneti, F. (2021, 25. toukokuuta). *Corporate Social Responsibility, Sustainability, Sustainable Development and Corporate Sustainability: What Is the Difference, and Does It Matter?* *Sustainability*, 13(11), 5965. <https://doi.org/10.3390/su13115965>

United Nations World Commission on Environment and Development. (1987) *Report of the World Commission on Environment and Development: Our Common Future*. Un.org. Noudettu 13.12.2025 osoitteesta <https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/5987our-common-future.pdf>

- Wang, X., Gao, X., & Sun, M. (2025). *Construction and analysis of corporate greenwashing index: A deep learning approach*. *EPJ data science*, 14(1), 44-25. <https://doi.org/10.1140/epjds/s13688-025-00562-w>
- Yhdistyneet kansakunnat. (2018). *Global indicator framework for the Sustainable Development Goals and targets of the 2030 Agenda for Sustainable Development*. Un.org. Noudettu 18.10.2025 osoitteesta <https://unstats.un.org/sdgs/indicators/indicators-list/>
- Yu, E. P., Luu, B. V., & Chen, C. H. (2020, huhtikuu). *Greenwashing in environmental, social and governance disclosures*. *Research in International Business and Finance*, 52(52), 101192. <https://doi.org/10.1016/j.ribaf.2020.101192>